

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มการกิจ
พ.ศ. ๒๕๔๔

หลักการ

จัดกลุ่มการกิจ กำหนดการบังคับบัญชาแก่กลุ่มการกิจ การรายงาน และอำนาจของ
หัวหน้ากลุ่มการกิจในกระทรวง

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๔๔ บัญญัติให้สามารถจัดให้มีกลุ่มการกิจและกำหนดวิธีการปฏิบัติราชการของ
กลุ่มการกิจได้ เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีขั้นตอนที่ลับลึกลงและรวดเร็วยิ่งขึ้น สมควรจัดให้มี
กลุ่มการกิจในกระทรวงต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
ว่าด้วยกลุ่มการกิจ
พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ วรรคสาม และวรรคหก แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
การจัดกลุ่มการกิจในกระบวนการ

ข้อ ๑ ให้มีการจัดกลุ่มการกิจในกระบวนการตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๒ สานักนายกรัฐมนตรี
ไม่มี

ข้อ ๓ กระบวนการใหม่
ไม่มี (การจัดระเบียบราชการเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบ
ราชการกระบวนการใหม่)

ข้อ ๔ กระบวนการคลัง มีกลุ่มการกิจดังนี้

- (ก) กลุ่มการกิจด้านทรัพย์สิน
  ๑. กรมธนารักษ์
  ๒. สานักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
- (ข) กลุ่มการกิจด้านรายได้
  ๑. กรมศุลกากร
  ๒. กรมสรรพาณิช
  ๓. กรมสรรพากร

- (ค) กลุ่มการกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
๑. กรมบัญชีกลาง
๒. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

ข้อ ๕ กระทรวงการต่างประเทศ
ไม่มี

ข้อ ๖ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ไม่มี

ข้อ ๗ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ไม่มี

- ข้อ ๘ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีกลุ่มการกิจดังนี้
- (ก) กลุ่มการกิจด้านพัฒนาการผลิต
๑. กรมประมง
๒. กรมปศุสัตว์
๓. กรมปาไม้
๔. กรมวิชาการเกษตร
(ข) กลุ่มการกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต
๑. กรมชลประทาน
๒. กรมพัฒนาที่ดิน
๓. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
(ค) กลุ่มการกิจด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและระบบสหกรณ์
๑. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
๒. กรมส่งเสริมการเกษตร
๓. กรมส่งเสริมสหกรณ์

- ข้อ ๙ กระทรวงคมนาคม มีกลุ่มการกิจดังนี้
- (ก) กลุ่มการกิจการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง
๑. กรมทางหลวง
๒. กรมทางหลวงชนบท

- (ช) กลุ่มการกิจด้านการขนส่ง
๑. กรรมการขนส่งทางบก
๒. กรรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
๓. กรรมการขนส่งทางอากาศ

ข้อ ๑๐ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีกลุ่มการกิจดังนี้

- (ก) กลุ่มการกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ
๑. กรรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๒. กรรมทรัพยากรธรรมชาติ
๓. กรรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
(ข) กลุ่มการกิจด้านทรัพยากรน้ำในแผ่นดิน
๑. กรรมทรัพยากรน้ำ
๒. กรรมทรัพยากรน้ำบาดาล
(ค) กลุ่มการกิจด้านสิ่งแวดล้อม
๑. กรรมควบคุมมลพิษ
๒. กรรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑๑ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ไม่มี

ข้อ ๑๒ กระทรวงพลังงาน
ไม่มี

ข้อ ๑๓ กระทรวงพาณิชย์ มีกลุ่มการกิจดังนี้
(ก) กลุ่มการกิจด้านการค้าภายในประเทศ
๑. กรรมการค้าภายใน
๒. กรรมการประกันภัย
๓. กรรมทรัพย์สินทางปัญญา
๔. กรรมพัฒนาธุรกิจการค้า
(ข) กลุ่มการกิจด้านการค้าต่างประเทศ
๑. กรรมการค้าต่างประเทศ
๒. กรรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
๓. กรรมส่งเสริมการส่งออก

ข้อ ๑๔ กระทรวงมหาดไทย มีกลุ่มการกิจดังนี้

- (ก) กลุ่มการกิจด้านกิจกรรมความมั่นคงภายใน
  - ๑. กรรมการปักครอง
  - ๒. กรรมที่ดิน
- (ข) กลุ่มการกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปักครองท้องถิ่น
  - ๑. กรรมการพัฒนาชุมชน
  - ๒. กรรมส่งเสริมการปักครองท้องถิ่น
- (ค) กลุ่มการกิจด้านสาธารณภัยและพัฒนาเมือง
  - ๑. กรรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  - ๒. กรรมโยธาธิการและผังเมือง

ข้อ ๑๕ กระทรวงยุติธรรม มีกลุ่มการกิจดังนี้

- (ก) กลุ่มการกิจด้านอำนวยความยุติธรรม
  - ๑. กรรมสอบสวนคดีพิเศษ
  - ๒. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
- (ข) กลุ่มการกิจด้านเสริมสร้างความยุติธรรม
  - ๑. กรรมคุณประพฤติ
  - ๒. กรรมคุ้มครองลิขสิทธิและเสรีภาพ
- (ค) กลุ่มการกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัย
  - ๑. กรรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
  - ๒. กรรมราชทัณฑ์

ข้อ ๑๖ กระทรวงแรงงาน

ไม่มี

ข้อ ๑๗ กระทรวงวัฒนธรรม

ไม่มี

ข้อ ๑๘ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ไม่มี

ข้อ ๑๙ กระทรวงศึกษาธิการ
ไม่มี (การจัดระเบียบราชการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการ
จัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ)

ข้อ ๒๐ กระทรวงสาธารณสุข มีก่อรุ่นภารกิจดังนี้

- (ก) ก่อรุ่นภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์
  - ๑. กรมการแพทย์
  - ๒. กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
  - ๓. กรมสุขภาพจิต
- (ข) ก่อรุ่นภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข
  - ๑. กรมควบคุมโรค
  - ๒. กรมอนามัย
- (ค) ก่อรุ่นภารกิจด้านสนับสนุนงานบริการสุขภาพ
  - ๑. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
  - ๒. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
  - ๓. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ข้อ ๒๑ อุดหนักธรรม มีก่อรุ่นภารกิจดังนี้

- (ก) ก่อรุ่นภารกิจด้านกำกับตรวจสอบกระบวนการผลิต
  - ๑. กรมโรงงานอุตสาหกรรม
  - ๒. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
  - ๓. สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
- (ข) ก่อรุ่นภารกิจด้านส่งเสริมอุดหนักธรรมและผู้ประกอบการ
  - ๑. กรมส่งเสริมอุดหนักธรรม
  - ๒. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุดหนักธรรม

หมวด ๒
การบังคับบัญชา

ข้อ ๒๒ ให้ก่อรุ่นภารกิจของส่วนราชการตามหมวด ๑ ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

หมวด ๓
การรายงาน

ข้อ ๒๓ “งาน” ในหมวดนี้ หมายความว่า งานตามแผนงานหรือโครงการใดที่มีมูลค่าตามจำนวนที่รัฐมนตรีและปลัดกระทรวงร่วมกันกำหนด

ข้อ ๒๔ ให้หัวหน้ากลุ่มภารกิจรายงานต่อปลัดกระทรวงในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดงานใดขึ้นใหม่โดยมิใช่เป็นงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีให้รายงานเมื่อได้กำหนดขอบเขตและกำหนดเวลาของงานนั้นชัดเจนแล้ว

(๒) เมื่อได้เริ่มงบประมาณให้รายงานการเริ่มต้นทำงาน

(๓) ในการณ์มีเหตุอันส่อคัญอันอาจทำให้เป้าหมายของงานเปลี่ยนไปไม่ว่าจะทำให้เสร็จเร็วขึ้นหรือช้าลง หรือไม่อาจสำเร็จได้ตาม ให้หัวหน้ากลุ่มภารกิจรายงานเหตุดังกล่าวและผลที่อาจเกิดขึ้น

(๔) ในกรณีที่เหตุสำคัญตาม (๓) เป็นอุปสรรคต่องาน เมื่อได้รับใช้มาตรการเพื่อแก้ไขอุปสรรค ให้รายงานการดำเนินการ และถ้ามาตรการนั้นไม่อาจบรรลุผล ต้องเปลี่ยนไปใช้มาตรการใหม่ ให้หัวหน้ากลุ่มภารกิจรายงานการรับใช้มาตรการใหม่ด้วย

(๕) กรณีที่เหตุสำคัญตาม (๓) ยุติลงแล้ว ให้รายงานการยุติและประเมินผลที่จะตามมา

(๖) กรณีที่งานได้เสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการปฏิบัติ การใช้จ่ายงบประมาณบุคลากรและทรัพย์สิน พร้อมกับประเมินผลงานกับเป้าหมายที่ตั้งไว้

(๗) การรายงานความก้าวหน้าของงานตามที่ปลัดกระทรวงและหัวหน้ากลุ่มภารกิจตกลงกันหรือตามที่รัฐมนตรีมีคำสั่ง

ข้อ ๒๕ แบบรายงานและกำหนดเวลาการรายงานให้เป็นไปตามที่ปลัดกระทรวงและหัวหน้ากลุ่มภารกิจตกลงกันหรือตามที่รัฐมนตรีมีคำสั่ง

ข้อ ๒๖ ปลัดกระทรวงอาจกำหนดให้ไม่ต้องรายงานเมื่อได้กู้ได้

ข้อ ๒๗ รัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้มีการรายงานเรื่องใดเพิ่มเติมจากที่กำหนดในข้อ ๒๕ ที่ได้

หมวด ๔
ข้อจำกัดอำนาจของผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มการกิจ

ข้อ ๒๔ อำนาจของปลัดกระทรวงดังต่อไปนี้ไม่เป็นอำนาจของรองปลัดกระทรวง
ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มการกิจ

- (๑) การสั่งบรรจุและแต่งตั้ง
- (๒) การเลื่อนชั้นเงินเดือน
- (๓) การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง
- (๔) กรณีอื่นตามที่ปลัดกระทรวงและหัวหน้ากลุ่มการกิจคงกันหรือตามที่
รัฐมนตรีมีคำสั่ง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ / ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี